

PROFESYONEL FUTBOLCULARDA SÜRAT DRİPLİNG YETENEĞİNİN TESPİTİ VE LİGLERE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

Halil TAŞKIN¹   Metin KAYA²   Nurtekin ERKMEN³

Geliş Tarihi: 05.06.2006

Kabul Tarihi: 26.12.2006

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, profesyonel futbolcularda sürat dripling yeteneğinin tespit edilmesi ve liglere göre değerlendirilmesidir.

Araştırmada, normallik sınavına göre Anova Testi kullanılmış olup, verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 10.0 istatistik paket programı kullanılmıştır.

Süper ligdeki profesyonel futbolcuların, yaş ortalaması $22,53 \pm 2,78$ (yıl), boy uzunlukları ortalaması $177 \pm 0,05$ (cm), vücut ağırlıkları ortalaması $70,40 \pm 4,99$ (kg), 2. lig (A) kategorisindeki profesyonel futbolcuların, yaş ortalaması $25,05 \pm 3,60$ (yıl), boy uzunlukları ortalaması $179 \pm 0,05$ (cm), vücut ağırlıkları ortalaması $74,55 \pm 5,35$ (kg), 2. lig (B) kategorisindeki profesyonel futbolcuların, yaş ortalaması $21,05 \pm 1,71$ (yıl), boy uzunlukları ortalaması $180 \pm 0,03$ (cm), vücut ağırlıkları ortalaması $73,15 \pm 4,01$ (kg) ve 3. ligdeki profesyonel futbolcuların, yaş ortalaması $22,20 \pm 2,75$ (yıl), boy uzunlukları ortalaması $178 \pm 0,04$ (cm), vücut ağırlıkları ortalaması $72,45 \pm 3,98$ (kg) olarak tespit edilmiştir.

Çalışmada yer alan gruplar (Süper lig, 2. Lig (A), 2. Lig (B) ve 3. Lig) arasında sürat dripling testi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$).

Sürat dripling testinde, süper lig için elde edilen ölçüm sonuçları diğer gruplar için elde edilen ölçüm sonuçlarından istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunmuştur ($p < 0,05$). Diğer grup karşılaştırmalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p > 0,05$).

Bir profesyonel futbolcunun en üst ligde oynayabilmesi için topla dripling yeteneğinin önemli olduğu ve bu özelliğin, adam eksiltme, kaleye direk gidebilme ve top kullanma gibi parametreleri içermesi, dripling performansı bakımından ve futbolcu tekniği açısından oyuncu transferindeki kriterlerden biri olması gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Sürat – dripling, Yetenek

EVALUATION AND DETERMINATION OF SPEED - DRIBBLING SKILLS OF PROFESSIONAL SOCCER PLAYERS ACCORDING TO DIFFERENT LEAGUES

ABSTRACT

The purpose of this study was to evaluate the speed-dribbling skills of the professional soccer players according to different leagues.

In the research, paired samples t test has been used on dependent groups according to the normalcy trials. The data were evaluated and the calculated values were determined with the use of SPSS 10.0 statistics package program

The average age, height and the body weigh of the players playing in the super league were 22.53 ± 2.78 (years), 177 ± 0.05 (cm), and 70.40 ± 4.99 (kg) respectively .These parameters were , 25.05 ± 3.60 (years) , 179 ± 0.05 (cm), and 74.55 ± 5.35 (kg) for the players playing in the 2. division category A, 21.05 ± 1.71 (year), 180 ± 0.03 (cm), 73.15 ± 4.01 (kg) for the players playing in the 2. division category B and 22.20 ± 2.75 (year), 178 ± 0.04 (cm) and , 72.45 ± 3.98 (kg) fort he players playing in the division 3.

There were statistically significant differences in speed - dribbling test scores of the groups investigated in the study (Super league, 2 .division A, 2 .division B and 3. division ($p > 0.05$).

The investigation of the speed - dribbling scores revealed that the scores of the super league players were significantly higher than the players playing in other divisions ($p < 0.05$). There were no meaningful differences observed between the other groups ($p > 0.05$).

Since dribbling - speed skills contain important parameters such as passing the opponent, heading directly to the goal and using the ball creatively this virtue is one of the primary requirement for the selection of players by the professional soccer teams.

Key Words: Soccer, Speed – dribbling, Skill

¹ Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

² Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

³ Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

GİRİŞ VE AMAÇ

Futbol bir yandan, aerobik ve anaerobik gücün kullanıldığı sürat, çeviklik, esneklik ve denge gibi kassal ve kardiorespiratör faktörlerin performansa etki ettiği, diğer yandan da zihinsel özellikleri bünyesinde barındıran kendine özgü tekniği ve taktiği olan kompleks bir spordur (1). Birbirini etkileyen çok yönlü oyuncular, çok hızlı ve sık yapılan hareketler, kısa sprintler, sıçramalar, topa vurma, yön değiştirme, markaj ve tahmin edilemeyen oyun örnekleri futbol gibi sporların tipik özelliğidir (2,3,4,5).

Futbolun temel hareketlerinden olan top sürme, modern futbolun temel ilkelerinden olan sürat ilkesine aykırıdır. Çünkü bir vuruşla gönderilen bir top, ayağında topla koşan bir futbolcudan çok daha hızlı gider. Ancak önünde boş bir koridor bulan ya da bütün takım arkadaşlarının markaj altında olduğunu gören bir futbolcunun top sürmesi kaçınılmazdır. Eğer bir futbolcu oyun esnasında topla birlikte hızla ilerleyip ve rakiple karşılaşınca çeşitli aldatmalarla onu geçerse ve bu top sürmeyi birkaç güzel çalımdan sonra kaleye çekilen sert bir şut ya da verilen güzel bir pas izlerse, gerçekten seyrine doyum olmayan, seyircileri coşturan görüntüler oluşur. Top, sahanın durumuna, futbolcuların kişisel alışkanlık ve oyun stillerine ve her iki takımın saha içindeki dağılımlarına bağlı olarak ayağın iç-üst, üst ve dış kısmı ile sürülebilir. Bu teknikte en önemli unsurlardan bir tanesi topu kontrol altında tutma ve temaslarda şiddet ve yön çok önemlidir. Bir çok futbol tekniğinin aksine, dripling tek bir doğru metotla sınırlandırılmaz. Oyuncular topa sahip olmaya devam ettiği sürece kendi stillerini ve doğuştan gelen yeteneklerini geliştirip dripling tekniğini uygularlar (6,7). Dripling performansı, oyun pozisyonu ne olursa olsun bütün elit oyuncuların bir özelliğidir (8,9).

Bu araştırmanın amacı, profesyonel futbolcularda sürat dripling yeteneğinin tespit edilmesi ve liglere göre değerlendirilmesidir.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırmaya süper ligden, yaş ortalamaları $22,53 \pm 2,78$ (yıl), boy uzunlukları ortalaması $177 \pm 0,05$ (cm), vücut ağırlıkları ortalaması $70,40 \pm 4,99$ (kg) olan 32 profesyonel futbolcu, 2. lig (A) kategorisinden, yaş ortalamaları $25,05 \pm 3,60$ (yıl), boy uzunlukları ortalaması $179 \pm 0,05$ (cm), vücut ağırlıkları ortalaması $74,55 \pm 5,35$ (kg) olan 49 profesyonel futbolcu, 2. lig (B) kategorisinden, yaş ortalamaları $21,05 \pm 1,71$ (yıl), boy uzunlukları ortalaması $180 \pm 0,03$ (cm), vücut ağırlıkları ortalaması $73,15 \pm 4,01$ (kg) olan 45 profesyonel futbolcu ve 3. liden, yaş ortalamaları $22,20 \pm 2,75$ (yıl), boy uzunlukları ortalaması $178 \pm 0,04$ (cm), vücut ağırlıkları ortalaması $72,45 \pm 3,98$ (kg) olan 54 profesyonel futbolcu gönüllü olarak katılmıştır. Futbolcuların mevkileri ile ilgili herhangi bir tercih yapılmamış olup, sakatlık durumu olmayan bütün futbolcular çalışmaya katılmışlardır. Test uygulanırken hava şartlarının aynı olmasına dikkat edilmiş olup, test müsabaka şartlarına uygun çim sahada, 1 hakem ve 2 uzman kişi olmak üzere toplam 3 kişi tarafından uygulanmıştır.

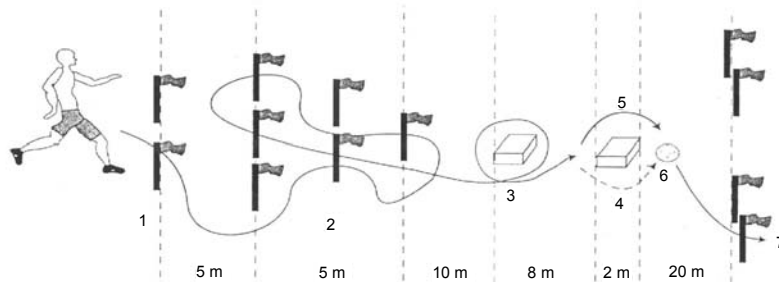
Testte, ağırlığı 0,396–0,453 kg., çevresi 0,685–0,711 m., iç basıncı 60,6– 111,1 kpa. (10), olan futbol topları, dripling için slalom çubukları, honi, kronometre ve mesafeleri ölçmek için metre kullanılmıştır.

Test uygulamalarından önce hakemin çim sahayı kontrol edip zeminin futbol oynanabilirliğine karar verdikten sonra, futbolculara testin amacı açıklanarak, test tanıtılmıştır. Ölçümlere, 30 dakikalık ısınma ile başlanmıştır. Futbolculara, FIFA tarafından 1997 yılında geliştirilen F- MARC Manual Test Bataryası (11,12), top tekniğine yönelik teknik test uygulanmıştır.

TEST PROTOKOLU

Sürat Dripling Testi

Bu test, süratin değerlendirilmesi ve zamana karşı topla koordinasyonun ölçülmesini sağlar. Sinyalle 'hazır ve çık' komutu ile oyuncu çizginin arkasında topla başlar. Ölçüm kronometre veya fotoselle yapılır (11,12).

Şekil. 1. Sürat dripling testi

İstatistiki Analiz

Verilerin değerlendirilmesinde ve hesaplanmış değerlerin bulunmasında SPSS 10.0 istatistik paket programı kullanılmıştır. Normalite testine göre, parametrik testlerden One-Way ANOVA, testi kullanılmıştır. Varyans homojenliğine göre ise Post Hoc Multiple Comparisons testlerinden Tukey testi kullanılmıştır. Bu çalışmada hata düzeyi 0.05 olarak alınmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırma Grubunun Fiziksel Özellikleri Durumu

KATEGORİ		Yaş (yıl)	Boy (cm)	Vücut Ağırlığı (Kg)	
Süper Lig	N = 32	Ortalama	22,53	177	70,40
		S.D	2,78	0,05	4,99
2.Lig A Kategorisi	N = 49	Ortalama	25,08	179	74,5
		S.D	3,60	0,05	5,35
2.Lig B Kategorisi	N = 45	Ortalama	21,62	180	73,15
		S.D	1,71	0,03	4,01
3.Lig	N = 54	Ortalama	22,20	178	72,45
		S.D	2,75	0,04	3,98
Toplam	N = 180	Ortalama	22,90	179	72,83
		S.D	3,11	0,04	4,75

Tablo 2. Normal Dağılıma Göre Grupların Anova Testi Karşılaştırması Durumu

Test	İstatistik	Kareler Toplamı	sd	Ortalama kare	F	p
Sürat Dripling Testi (sn)	Gruplararası	23,177	3	7,726	5,575	,001*

*p<0,05

Tablo 2'ye göre, çalışmada yer alan gruplar (Süper lig, 2. Lig (A), 2. Lig (B) ve 3. Lig) arasında sürat dripling testi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu %95 güven seviyesinde tespit edilmiştir.

Tablo 3. Sürat Dripling Testi Tanımlayıcı İstatistik Durumu

Test	Gruplar	N	Ort.(sn)	Varyans	S.d.	Min.	Max.	Açıklık
Sürat Dripling	Süper Lig	32	18,7403	,603	0,7768	17,32	19,94	2,62
	2. Lig (A)	49	19,5082	1,264	1,1241	16,82	21,73	4,91
	2. Lig (B)	45	19,7033	1,688	1,2992	16,24	24,25	8,01
	3. Lig	54	19,7307	1,703	1,3051	17,43	23,54	6,11

Tablo 4. Tukey, Sürat Dripling Testi İçin Çoklu Karşılaştırma Testi Durumu

KATEGORİ	GRUPLAR	Ort. Fark [Kategori-Gruplar Farkı] (sn)	St. Hata	p
Süper Lig	2. Lig (A)	-,7679	,2676	,021*
	2. Lig (B)	-,9630	,2722	,002*
	3. Lig	-,9904	,2626	,001*
2. Lig (A)	Süper Lig	,7679	,2676	,021*
	2. Lig (B)	-,1952	,2431	,853
	3. Lig	-,2226	,2323	,773
2. Lig (B)	Süper Lig	,9630	,2722	,002*
	2. Lig (A)	,1952	,2431	,853
	3. Lig	-0,02	,2376	,999
3. Lig	Süper Lig	,9904	,2626	,001*
	2. Lig (A)	,2226	,2323	,773
	2. Lig (B)	0,027	,2376	,999

*p<0,05

Tablo 4'e göre, sürat dripling testi için Süper Lig ile 2. lig A, Süper Lig ile 2.Lig B ve Süper Lig ile 3. Lig arasındaki farklılıklar %95 güven düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Süper Lig için elde edilen sürat dripling testi sonuçları 2. Lig A, 2. Lig B ve 3. Lig için elde edilen test değerlerinden daha düşüktür (p<0,05).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Tablo 2 deki sonuçlara bakıldığında çalışmada yer alan gruplar (Süper Lig, 2. Lig (A), 2. Lig (B) ve 3. Lig) arasında, sürat dripling testi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$).

Tablo 3 deki değerlere bakıldığında sürat dripling testi için süper lig ortalaması $18,74 \pm 0,77$ sn, 2. Lig (A) ortalaması $19,50 \pm 1,12$ sn, 2.Lig (B) ortalaması $19,70 \pm 1,29$ sn ve 3. Lig ortalaması $19,73 \pm 1,30$ sn olarak tespit edilmiştir. Ortalamalara göre Süper Lig için elde edilen sürat dripling test değerleri 2. Lig (A), 2. Lig (B) ve 3. Lig için elde edilen test değerlerinden daha düşük olduğu saptanmıştır. Süper Lig ile 2. Lig (A), Süper Lig ile 2.Lig (B) ve Süper Lig ile 3. Lig arasındaki farklılıklar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$). 2. Lig (A), 2. Lig (B) ve 3. Lig takımları arasında sürat dripling testi bakımından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p>0,05$), (Tablo 4).

Rösch ve arkadaşları (11), yaptıkları çalışmada, Almanya, Fransa ve Çek Cumhuriyeti'nden yaşları ve yetenek seviyeleri farklı, toplam 588 futbolcunun yetenek seviyelerini incelenmişler, üst düzey futbolcuların topla dripling süreleri ortalamasını $20,2 \pm 1,1$ sn, 3.Lig futbolcularının topla dripling süreleri ortalamasını $20,7 \pm 1,0$ sn ve amatör futbolcuların topla dripling süreleri ortalamasını da $21,4 \pm 1,6$ sn. olarak tespit etmişlerdir.

Yapılan bir araştırmada, Reilly ve Holmes (13), geliştirdikleri slalom dripling testi için yaş ortalamaları 16,4 yıl olan elit ve elit olmayan futbolcuların teknik becerilerini ölçmek için uygulamışlardır. Bu çalışmada, elit futbolcuların dripling süreleri ortalaması $15,49 \pm 0,50$ sn. olarak tespit edilirken, elit olmayan futbolcuların dripling süreleri ortalaması $18,34 \pm 1,13$ sn. olarak tespit edilmiş olup, istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0,01$).

Yapılan araştırmalarda Mor ve Christian (aktaran Mülazımoğlu ve arkadaşları) (14), ilkökul, ortaokul ve liseler arası futbol müsabakalarında birinci ve ikinci olan takımların pas, şut ve dripling üzerine, Yeagley ise dripling, top sektirme ve duvara pas üzerine futbol becerileri testlerinin teknik başarı düzeylerini araştırdıkları çalışmalarında; birinci olan takımın futbolcularının derecelerinin, ikinci olan takımın futbolcularının derecelerinden anlamlı bir şekilde daha yüksek olduğunu ($p<0,01$) tespit etmişlerdir. Yapılan çalışmalar elde edilen verilerin üst düzey futbolcuların sürat dripling yeteneklerinin daha iyi olduğunu ortaya koymakta olup, bizim çalışmamızla paralellik göstermektedir.

Literatür incelendiğinde ve yapılan benzer çalışmalarda; yaş ortalamaları $22,2 \pm 3,3$ yıl, vücut ağırlıkları ortalaması $77,5 \pm 12,4$ kg. ve boy ortalamaları $180,2 \pm 5,5$ cm. olan 6 futbolcunun kalp atım hızı ve MaxVO₂ değerleri; dripling testi ve futbola özgü dayanıklılık antrenmanı ile belirlenmiş, futbolcularda $62,5 \pm 12,5$ saniyelik bir oyundan sonra maksimal kalp atım hızının % 91.3, maxVO₂'nin % 84.5 ve $61,5 \pm 10,8$ saniyelik dripling testinden sonra maksimal kalp atım hızının % 93.5, maxVO₂'nin % 91.7 olduğu tespit edilmiş, aradaki ilişki ($p<0,05$) önem seviyesinde anlamlı bulunmuştur (15).

Yapılan bir başka çalışmada da, 30 sn. duvar pası test değerleri, 1990 doğumlu futbolcuların, 1991 ve 1989 doğumlu futbolculardan daha yüksek bulunmuştur. Yine aynı çalışmada 1 dakikalık dripling test değerleri yaş gruplarına göre incelenmiş, 1989 ve 1990 doğumlu futbolcuların 1 dakikalık dripling test değerleri, 1991 doğumlu futbolcuların değerlerinden yüksek çıkmıştır (16).

Bir profesyonel futbolcunun en üst ligde oynayabilmesi için topla dripling yeteneği özelliğinin, adam eksiltme, kaleye doğrudan gidebilme ve top kullanma gibi parametreleri olumlu etkilemesi açısından, dripling performansının futbolcu tekniği için önemli olduğu ve bu özelliğin de oyuncu transferi kriterlerinden biri olması gerektiği söylenebilir. Dripling performansının elit futbolcunun bir özelliği olduğu düşünülmelidir.

KAYNAKLAR

1. Akgün, N., İşleğen, Ç., Futbolcuların Fizyolojik Profili, Spor Hekimliği Dergisi, 18 (3), 105-127, 1983.
2. Arnason, A., Sigurdsson, S.B., Gudmundsson, A., Holme, I., Engebretsen, L., Bahr, R., Physical Fitness, Injuries, and Team Performance in Soccer, Medicine Science in Sports Exercise, 36 (2), 278-285, 2004.
3. Bangsbo, J., Michalsik, L., Assessment of The Physiological Capacity of Elite Soccer Players, Science and Football, 4, 53-62, 2002.
4. Harris, S., Reilly, T., "Space Teamwork and Attacking Success in Soccer", in Science and Football, London, 322-328, 1998.
5. Wisloff, U., Helgerud, J., Hoff, J., Strength and Endurance of Elite Soccer Players, Medicine Science Sports Exercise, 30, 462-467, 1998.
6. Karanfilci, M., Futbolda Çocuk ve Gençlerle Teknik ve Eğitimi, Futbol Bilim ve Teknoloji Dergisi, Özel sayı, 17-19, 1998.
7. Luxbacher, J.A., Teaching Soccer, Steps to Success, Humann Kinetics Publishers, pp. 38, London, 1991.
8. Reilly, T., Bangsbo, J., Franks, A., Anthropometric and Physiological Predispositions for Elite Soccer. Journal of Sports Sciences, 18, 669-683, 2000.
9. Reilly, T., Williams, A.M., Nevill, A., Franks, A., A Multidisciplinary Approach to Talent Identification in Soccer, Journal of Sports sciences, 18, 695-702, 2000.
10. Lees, A., Nolan, L., The Biomechanics of Soccer: A Review, Journal of Sports Sciences, 16, 211-234, 1998.
11. Rösch, D., Hodgson, R., Peterson, L., Baumann, T.G., Junge, A., Chomiak, J., Dvorak, J., Assessment and Evaluation of Football Performance, The American Journal of Sports Medicine, 28 (5), 29-39, 2000.
12. <http://www.fifa.com>, erişim tarihi:05.03.2005.
13. Reilly, T., Holmes, M., A Preliminary Analysis of Selected Soccer Skills, Physical Education Review, 6, 64-71, 1983.
14. Mülazımoğlu, O., Kalkavan, A., Bektaş, F., Futbol Beceri Testlerinde Dereceye Giren İlköğretim ve Liseli Sporcuların Teknik Düzeylerinin Araştırılması, 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi Seminer Kitabı, 84, Antalya, 2002.
15. Hoff, J., Wisloff, U., Engen, L.C., Kemı, O.J., Helgerud J., Soccer Specific Aerobic Endurance Training, British Journal of Sports Medicine, 36, 218-221, 2002.
16. Deliceoğlu, G., Yalçın, B., Doğru, D., Gençlerbirliği Alt Yapı Futbolcularının Fiziksel ve Teknik Yetilerinin İncelenmesi, Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 3 (1), 27-34, 2005.